

Grundläggande granskning

Bygg- och miljönämnden Revisionsår 2023

Pajala kommun

April 2024

*Erik Jansen - certifierad kommunal revisor
Jonathan Melkko - revisionskonsult*

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a, 6a, 7a, 8a</i>	Gul	Nämndens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b</i>	Grön	Nämndens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d, 6b, 7b, 8b, 9a</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under 2023.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att den budgetram som nämnden senast fastställt även är den som är gällande.
- Redovisa måluppfyllelse även för nämndens mål, och inte enbart för de nedbrutna aktiviteterna.

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder. Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfråga

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bygg- och miljönämndens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin
4. Tilläggstjänst dialog med verkställande organ
5. Tilläggstjänst styrning
6. Tilläggstjänst jämförande mätetal

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3). Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2023.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Verksamhetsplan inkl. tillsynsplan 2023-2025 har antagits av nämnden 2023-02-01 § 18.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Nämnden har 2022-10-14 § 140 antagit budget för 2023. Nämndens beslutade budgetram är ej förenlig med den budgetram som är gällande för nämnden, detta till följd av eftersläpande lönerrevision. Detta belastar inte bedömning i frågan, men nämnden bör fastställa en reviderad budget om utökning/minskning av budgetram sker. Se 7a för vidare redogörelse kring nämndens budget.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har antagit egna verksamhetsmål utifrån fullmäktiges prioriterade områden och mål.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Följsamhet till budget är att anse som ekonomiskt mål. Nämnden bör dock fastställa en reviderad budget om utökning/minskning av budgetram sker, för att det tydligt ska framgå vilken budget som är gällande.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Målen är mätbara genom aktiviteter samt följsamhet till budget.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?	Grön Av verksamhetsplan framgår tidsramar och uppföljningsmoment.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön Rapportering avseende ekonomi sker löpande. Måluppfyllelse för verksamhetsmål har rapporterats vid delårsrapport.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul Nämnden har, 2023-06-14, beslutat om förändrade prioriteringar av verksamhetsaktiviteter samt att icke akuta ärenden nedprioriteras till följd av personella brister på miljösidan. Måluppfyllelse per helår har varken försämrats/förbättrats jämfört med delår.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön Föreligger ej behov, se 5b. Nämnden har 2023-06-14, anmodat kommunstyrelsen att ta i beaktning vad gäller nämndens utmaningar kring personalsituation, intäkter på miljösidan samt bostadsanpassningsbidrag inför budget 2024. Där ställer nämnden upp konsekvenserna för en minskad budgetram samt en bibehållen budgetram.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Måluppfyllelse har inte lämnats för nämndens <i>mål</i> . Detta var även fallet för såväl 2021 som 2022. Dock framgår måluppfyllelse för de nedbrutna <i>aktiviteterna</i> . Måluppfyllelse per helår för aktiviteterna: <ul style="list-style-type: none"> • Målet är uppnått: 8 st • Målet ej nått, men på god väg att nås: 4 st • Målet ej nått och ej på väg att nås: 2 st
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Resultat mot driftbudget, helår: <ul style="list-style-type: none"> • +1,2 mnkr (budget som framgår av ÅR = 4,6 mnkr) Överskott beror bl.a. på ökat antal komplexa bygglov samt lägre bemanning.
6. Verksamhetsplan	a) Är plan för verksamheten upprättad i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Plan skiljer sig inte från fullmäktiges direktiv.
	b) Är plan för verksamheten heltäckande, dvs. omfattar den nämndens samtliga verksamheter?	Grön	Planen är heltäckande. Omfattar t.ex. bostadsanpassningsbidrag, livsmedelskontroll och miljöskydd.

Granskningsiakttagelser: Styrning

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
7. Budget	Grön	<p>Kommunfullmäktige har, 2022-12-19 § 115, (efter återremiss 2022-10-31 § 76) antagit budget och strategisk plan 2023 (bygg- och miljönämndens budget uppgår här till 4 304 837 kr). KF återremitterade ärendet då budgetförslaget var beräknad på en oförändrad skattesats. Bygg- och miljönämnden har, 2022-10-14 § 140, antagit sin budgettram för 2023 (nämndens budget uppgår här till 3 374 000 kr.)</p> <p>Vi noterar även att i nämndens samt i den kommunövergripande delårsrapporten har nämndens budget ökats till 4 564 tkr (4,6 mnkr).</p> <p>Ovan redogörelse visar att nämndens beslutade budgettram skiljer sig från den av fullmäktige beslutade ramen. Detta beror på att nämndens budget i strategisk plan ej omfattar löneökningar, vilket leder till att budgetprocessen och tidsplan för lönerrevisioner inte går hand i hand. I stället ligger budgeten för löneökningar centralt och fördelas ut när lönerrevisionen är genomförd. I strategisk plan och budget finns en post för "Lönepott -ej utförd", vilket visar på att det finns en medvetenhet om att budgettram för nämnden kan komma att förändras efter att lönerrevision är genomförd.</p> <p>Inför att nämnden beslutat om sin interna budgetfördelning har nämnden fått information om beloppet för löneökningar, varpå nämndens beslutade budgettram skiljer sig från den av fullmäktige angivna ramen. I delårsrapport har sedan den budgettram som är gällande noterats.</p> <p>Processen som beskrivs ovan innebär att nämnden vid revidering av sin budget även bör behandla detta för att säkerställa att den senast beslutade budgetramen även är den som är gällande. Dvs. nämnden bör fastställa en reviderad budgettram om utökning/minskning av budgettram skett.</p>

Granskningsiakttagelser: Styrning

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
7. Budget	b) Är budget heltäckande, dvs. omfattar den nämndens samtliga verksamheter?	Grön	Budgeten omfattar nämndens samtliga verksamheter.
8. Mål	a) Är målen upprättade i enlighet med fullmäktiges direktiv?	Grön	Nämnden har antagit egna verksamhetsmål utifrån de av fullmäktige beslutade prioriteringar och mål.
	b) Är målen heltäckande, dvs. omfattar de nämndens samtliga verksamheter?	Grön	Nämndens mål som utgår från fullmäktiges prioriteringar och mål är till viss del heltäckande. Det finns även, på nämnds nivå, ytterligare aktiviteter som berör samtliga verksamheter.
9. Mätetal	a) Används mätetal för ekonomi, prestationer och kvalitet för att styra verksamhet och ekonomi?	Grön	Mätetal används för <i>ekonomi</i> i form av detaljbudget för respektive avdelning inom förvaltningen. Mätetal för <i>prestationer</i> mäts genom att aktiviteterna är kvantifierbara, exempelvis " <i>Minst tre nya E-tjänster/år</i> ". Mätetal för <i>kvalitet</i> härrör bl.a. till nämndens arbete med "giftfri miljö samt grundvatten av god kvalitet". Det finns även mål och mätetal kopplat till "ingen övergödning".

Granskningsiakttagelser: Mätetal

Mätetal	Bygg- och miljönämnden	Genomsnitt Pajala kommun*	Noteringar
Ordinarie ledamöter, antal	5	13	
Beslutande ledamöter per sammanträde	97%	96%	Avser sammanträdena från februari till december, 2023. På bygg- och miljönämndens sammanträde i september fanns det 4 beslutande ledamöter. Övriga sammanträden har nämnden varit fulltalig.
Sammanträden, antal	7**	23	
Ärenden per sammanträde, antal	17	16	BMN: 117 ärenden totalt / 7 sammanträden = 16,7 ärenden per sammanträde ≈ 17 ärenden per sammanträde .
Genomsnittlig tid per ärende, minuter	15	35	
Tid för justering av protokoll, antal dagar	11	9	

*Inkluderar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, bygg- och miljönämnden samt individnämnden.

** Protokoll som har direktjusterats inkluderas ej i sammanställningen.

[pwc.se](https://www.pwc.se)

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Pajala kommuns förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2023-06-20. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.